

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a tengerészeti felszerelésekről és a 96/98/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

(COM(2012) 772 final – 2012/0358 (COD))

(2013/C 161/18)

Előadó: **dr. Anna BREDIMA**

2013. január 15-én a Tanács és az Európai Parlament az Európai Unió működéséről szóló szerződés 100. cikkének (2) bekezdése és 304. cikke alapján úgy határozott, hogy kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre a tengerészeti felszerelésekről és a 96/98/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről

COM(2012) 772 final – 2012/0358 (COD)

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekció 2013. február 27-én elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság a 2013. március 20-21-én tartott, 488. plenáris ülésén (a március 20-i ülésnapon) 113 szavazattal 1 ellenében, 1 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések

1.1 Az EGSZB üdvözlöi az Európai Bizottság tengerészeti felszerelésekről szóló új irányelvjavaslatát (a „MED”-et), és támogatja általános céljait. A javaslat biztosítja a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet (IMO) szóban forgó felszerelésekre vonatkozó előírásainak összehangolt végrehajtását, és garantálja a tengerészeti felszerelések belső piacának megfelelő működését, egyúttal erősítve a tengerbiztonságot és a környezetszennyezés megelőzését is.

1.2 Az EGSZB teljes mértékben egyetért az irányelvnek azzal a megközelítésével, amely a) előírja, hogy az uniós lobogó alatt közlekedő hajók fedélzetén elhelyezett tengerészeti felszerelések megfeleljenek az IMO-eszközök előírásainak; b) hatálya alá vonja az összes olyan egyéb felszerelést, amely az uniós jogszabályok hatálya alá tartozhat; c) rendelkezik az előírásoknak megfelelő felszerelések kölcsönös elismeréséről és az egyenértékű felszerelések elfogadásáról; d) biztosítja a tengerészeti felszerelések szabad mozgását az EU-n belül és a kereskedelem technikai jellegű akadályainak megszüntetését a belső piacon; valamint e) egyszerűsíti és egyértelműsíti az IMO-előírások módosításainak átültetését az európai és nemzeti jogi keretekbe.

1.3 Az EGSZB úgy véli, hogy az IMO már jóval a hajók fedélzetén történő kötelező elhelyezéseket megelőzően előírásokat és tesztelési eljárásokat dolgoz ki a tengerészeti felszerelések tekintetében. A tagállamok IMO-eljárás keretében megvalósuló közös fellépése biztosítja majd az irányelv célkitűzéseinek tiszteletben tartását anélkül, hogy olyan egyoldalú, átmeneti uniós előírásokhoz kellene folyamodni, amelyek végső soron nem biztos, hogy megfelelnek az IMO-előírásoknak, és így helyettesítésre vagy szerzett jogi záradék („grandfather clause”) alkalmazására szorulnak. Az IMO-előírások eltérő alkalmazásán alapuló regionális normák létezése hátráltathatja az EU flottájának versenyképességét, és csökkentheti a biztonságot és a környezetvédelem színvonalát.

1.4 Az EGSZB úgy véli, hogy pontosításokra van szükség az irányelv bizonyos rendelkezéseinek hatályát és alkalmazását illetően a felszerelések kölcsönös elismerésére és elfogadására vonatkozó követelményekkel kapcsolatban, a hajók Közösségen belüli átlajstromozásáról szóló 613/91/EGK rendeletben, a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetek közös szabályairól és szabványairól szóló rendeletben, valamint az Egyesült Államok és az EU között 2004-ben kötött, a tengerészeti felszerelésekre vonatkozó megfelelőségi tanúsítványok kölcsönös elismeréséről szóló megállapodásban foglaltaknak megfelelően.

2. Az Európai Bizottság javaslata

2.1 Az Európai Bizottság négy olyan területet azonosított, ahol a tengerészeti felszerelésekről szóló 96/98/EK irányelv célkitűzései nem valósulnak meg maradéktalanul. Az érintett felek közé tartoznak a tengerészeti berendezések európai gyártói, többek között kvv-k, hajógyárak, a hajók utasai és személyzete, közigazgatási szervek. Az Európai Bizottság specifikus javaslatokat vázol fel az irányelv hiányosságainak helyesbítésére, és hatályon kívül helyezi azt. Az új irányelvjavaslat előnye kettős: jelentősen javítja majd az IMO-előírások végrehajtását az EU-ban, csökkenti a biztonsági kockázatokat, és elősegíti a tengerészeti felszerelések belső piacának zavartalan működését a szóban forgó előírások módosításainak átültetésére vonatkozó eljárások meggyorsítása és egyszerűsítése révén. Az irányelv ezzel párhuzamosan egyszerűsíti majd a szabályozási környezetet, és serkenti az EU tengerészeti felszerelésekkel foglalkozó ágazatát.

3. Általános megjegyzések

3.1 A tengerészeti felszerelésekkel foglalkozó ágazat komoly többletértéket képviselő, húzó ágazat, amely nettó exportáló szektorként magas szintű kutatási és fejlesztési beruházásokkal, 5 000–6 000 vállalattal és 300 000 munkahellyel rendelkezik. Az irányelvjavaslat fokozott biztonságot jelent az EU hajói, valamint ezek személyzete számára, és – munkahelyeket és növekedést teremtve – ösztönzőként hat majd a tengerészeti felszerelések ágazatára.

3.2 Tengerészeti felszerelés alatt minden olyan, hajófedélzeten található felszerelést értünk, amelyet a hajógyártás során vagy egy későbbi időpontban szereltek fel a hajóra. A nyílt tengeri tevékenységekre is vonatkozik, és a termékek széles skálája tartozik ide, a navigációs felszerelésektől a rakománnyal kapcsolatos felszereléseken át a tűzoltó és életmentő felszerelésekig, illetve a környezetvédelmi célokat szolgáló speciális felszerelésekig: ilyenek például a ballasztvíz-kezelési felszerelések vagy az SO_x-kibocsátásokat csökkentő tisztítóberendezések. A tengerészeti berendezések értéke az új hajók értékének 40-80 %-át teszi ki. A javaslat csökkenteni fogja az ágazati költségeket, és erősíti az EU iparának versenyképességét.

3.3 Az EGSZB emlékeztet a tengerészeti felszerelésekről szóló 96/98/EK irányelvjavaslattal ⁽¹⁾ kapcsolatban kibocsátott véleményére, amely határozottan támogatta ugyanazokat az alapvető célkitűzéseket, amelyek most ebben a javaslatban is megfogalmazásra kerülnek.

3.4 Az EGSZB teljes mértékben egyetért az irányelvjavaslat megközelítésével, és támogatja célkitűzéseit, melyek erősíteni fogják a hatályos szabályozási rendszert, és legfőképpen megkönnyítik majd az IMO-előírások módosításainak uniós jogszabályokba való időben történő átültetését.

3.5 Az EGSZB üdvözli, hogy – a hajózás globális természetének megfelelően – a tengeri biztonsággal kapcsolatos nemzetközi rendelkezések prioritást élveznek. Az irányelv célkitűzéseit tovább segítik majd azok a rendelkezések, amelyek felhatalmazzák az Európai Bizottságot arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el az uniós jogszabályok frissítése érdekében, közös kritériumokat és eljárásokat vezessen be a szóban forgó követelmények és előírások alkalmazásának tekintetében, és közzétegye a vonatkozó információkat.

4. Részletes megjegyzések

4.1 2. cikk – Fogalom meghatározások

Az EGSZB egyetért azzal, hogy a nemzetközi egyezmények listájába felvegyék a hajók ballasztvizének és az üledékeknek a kezelésére és ellenőrzésére vonatkozó 2004. évi nemzetközi egyezményt, amely várhatóan a közeljövőben lép hatályba. Javasolja ugyanakkor, hogy töröljék a listáról a merülésvonalakról szóló 1966. évi nemzetközi egyezményt, mivel az nem rendelkezik felszerelésekről.

4.2 3. cikk – Alkalmazási kör

4.2.1 A jogi érthetőség miatt ésszerű lenne egyértelműen tisztázni, hogy az irányelv nem vonatkozik az olyan felszerelésekre, amelyeket a szóban forgó irányelv hatálybalépésének időpontjában már elhelyeztek a hajófedélzeten.

4.2.2 Az EGSZB érti, hogy a 2. pont igen ésszerű rendelkezése, amely szerint a tengerészeti berendezések kizárólag az új irányelv hatálya alá tartoznak majd, megfelelőségi szempontokra vonatkozik. Tisztázni kellene azonban, hogy ez az egyértelmű

megállapítás a felszerelések kölcsönös elismerésével és elfogadásával kapcsolatos szempontokra is vonatkozik-e a hajók Közösségen belüli átlajstromozásáról szóló 613/91/EGK rendeletben és a hajófelügyeleti és hajóvizsgáló szervezetek közös szabályairól és szabványairól szóló rendeletben foglaltaknak megfelelően.

4.3 4. cikk A tengerészeti felszerelésekre vonatkozó követelmények

Az IMO-egyezmények és más eszközök naprakész verzióban történő automatikus alkalmazásáról szóló rendelkezés miatt nincs többé szükség az irányelv módosításaira és az A.I és A.II mellékletben jelenleg szereplő felszerelési listák figyelembevételére.

4.4 5. cikk – Alkalmazás

A „tengerészeti felszerelések megfeleljenek azon nemzetközi jogi eszközöknek, amelyek a fedélzeten már elhelyezett felszerelések esetében alkalmazandók” kifejezés félreértelmezésének elkerülése érdekében egyértelművé kellene tenni, hogy ott olyan követelményekről van szó, amelyek az elhelyezés időpontjában hatályosak, kivéve, ha az IMO által később elfogadott követelmények a fedélzeten már elhelyezett felszerelésekre alkalmazandók.

4.5 6. cikk – A belső piac működése

Ez a cikk a tengeri felszerelések EU-n belüli szabad mozgását biztosítja azon az alapon, hogy a tagállamok kölcsönösen elismerik az ezen irányelvben meghatározott követelményeknek megfelelő felszereléseket. A cikk rendelkezik a tengerészeti felszerelések európai uniós hajók fedélzetén való elhelyezéséről is, vélhetőleg az EU-n kívül is. Azonban ezt a koncepciót esetleg gyengítheti a 7. cikk (2) pontjának (nem megfelelő felszerelés kicserélése), a 32. cikk (6) pontjának (a befogadó államnak jogában áll az innovatív felszerelés vizsgálatát megismételni) és a 34. cikk (4) pontjának (lehetőség az EU-n kívül kicserélt ugyanolyan felszerelés elutasítására) az alkalmazása.

4.6 7. cikk – A hajók átvezetése egy tagállam lajstromába

A (2) pont előírja, hogy a felszerelést ki kell cserélni, ha a hatóság nem tekinti egyenértékűnek. Az EGSZB felteszi a kérdést, hogy ilyen esetekben – figyelembe véve az igazolások kölcsönös elismeréséről szóló IMO-rendeleteket is – célszerű lenne-e, hogy a befogadó tagállamok az 1991/613 rendelet 5. cikkében felvázolt eljárást kövessék (az Európai Bizottság előzetes értesítése hajók tagállamok közötti átlajstromozásáról).

4.7 8. cikk – A tengerészeti felszerelésekre vonatkozó előírások

Az EGSZB-ben felmerül a kérdés, hogy valóban az EU-nak és nem inkább a tagállamoknak kellene-e szorgalmazniuk a nemzetközi IMO-szabványok kidolgozását. Az IMO mindenestre már jóval a hajók fedélzetén történő kötelező elhelyezését megelőzően előírásokat és tesztelési eljárásokat dolgoz ki a tengerészeti felszerelések tekintetében. A tagállamok IMO-eljárás keretében megvalósuló közös fellépése biztosítja majd az irányelv célkitűzéseinek tiszteletben tartását anélkül, hogy olyan egyoldalú, átmeneti uniós előírásokhoz kellene folyamodni, amelyek végső soron nem biztos, hogy megfelelnek az IMO-előírásoknak, és így helyettesítésre vagy szerzett jogi záradék („grandfather clause”) alkalmazására szorulnak.

⁽¹⁾ Az EGSZB véleménye a következő tárgyban: *Javaslat tanácsi irányelv a tengerészeti felszerelésekről*, HL C 97., 1996.4.1., 22 o.; az EGSZB véleménye a *hajók átlajstromozásáról*, HL C 80., 2004.3.30., 88–91. o.

4.8 9–11. cikk – A hajókormány-embléma

A hajófedélzeten elhelyezett, jóváhagyott tengerészeti felszerelések az összes tagállamban szabadon közlekedhetnek majd, mivel viselik a közösségi emblémát – a hajókormány-emblémát –, amely igazolja az IMO/MED-követelményeknek való megfelelésüket. Az EGSZB támogatja annak lehetőségét, hogy a hajókormány-emblémát elektronikus címkével egészítsék ki vagy helyettesítsék, ami megkönnyíti az uniós kikötőkbe befutó hajók ellenőrzését, és segít a hamisítás elleni küzdelemben.

4.9 26. cikk – A bejelentett szervezetek koordinálása

Az EGSZB támogatja a „bejelentett szervezetek” ágazati csoportjának létrehozására irányuló javaslatot, amely hasonlóképpen működhetne, mint a Hajóosztályozó Társaságok Nemzetközi Szövetsége, amelynek az EU-ban elismert szervezetei szintén a bejelentett szervezetek feladatkörét látják el.

Kelt Brüsszelben, 2013. március 20-án.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke

Staffan NILSSON
